

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 2026

Chișinău

cu privire la aprobarea Regulamentului privind codul de conduită în utilizarea sistemelor informatizate de rezervare în transportul aerian

În temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul **HOTĂRĂȘTE**:

Prezenta hotărâre transpune:

- **Regulamentul (CE) nr. 80/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind un cod de conduită pentru sistemele informatizate de rezervare și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2299/89 al Consiliului, CELEX: 02009R0080, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 35 din 4 februarie 2009, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1230 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 aprilie 2024.

1. Se aprobă Regulamentul privind codul de conduită în utilizarea sistemele informatizate de rezervare în transportul aerian (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 01 ianuarie 2028.

PRIM – MINISTRU

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru ministru al
infrastructurii și dezvoltării regionale**

Vladimir BOLEA

REGULAMENTUL
privind codul de conduită în utilizarea sistemelor informatizate de rezervare în
transportul aerian

Capitolul I
DOMENIUL DE APLICARE ȘI NOȚIUNI

1. Prezentul Regulament stabilește principiile și cerințele aplicabile sistemelor informatizate de rezervare (în continuare – SIR) utilizate pentru distribuția serviciilor de transport aerian în Republica Moldova.

2. Prezentul Regulament se aplică tuturor sistemelor informatizate de rezervare oferite spre utilizare sau utilizate pe teritoriul Republicii Moldova, în măsura în care acestea includ produse de transport aerian.

3. Prezentul Regulament se aplică produselor de transport feroviar numai în cazul în care acestea sunt incluse alături de produsele de transport aerian pe afișajul principal al unui SIR.

4. Prezentul Regulament nu se aplică sistemelor de rezervare utilizate exclusiv de un singur transportator aerian sau operator de transport feroviar pentru vânzarea directă a propriilor servicii.

5. În sensul Regulamentului se aplică următoarele noțiuni:

5.1. *abonat* – persoană juridică, alta decât un transportator participant, care folosește un SIR, în temeiul unui contract cu un vânzător de sistem, în scopul efectuării de rezervări pentru produse de transport aerian și produse conexe în numele unui client;

5.2. *afișaj principal* - un afișaj neutru și complet de date privind serviciile de transport între perechi de orașe, pe o perioadă determinată de timp;

5.3. *bilet* - un document valabil care dă dreptul la transport sau un echivalent al acestuia într-un alt format decât cel de hârtie, eliberat sau autorizat de transportatorul aerian, operatorul de transport feroviar sau de un agent autorizat;

5.4. *comision de rezervare* - prețul care trebuie plătit de către transportatorii aerieni vânzătorilor de sistem pentru serviciile oferite de SIR.;

5.5. *control* - o relație constituită prin drepturi, contracte sau orice alte mijloace care, fie separat, fie combinate și având în vedere considerentele de drept sau de fapt implicate, conferă posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra unei întreprinderi, în special prin:

5.5.1 dreptul de proprietate sau dreptul de a utiliza toate sau o parte din activele unei întreprinderi;

5.5.2 drepturile sau contractele care conferă o influență decisivă asupra componenței, votării sau deciziilor organelor unei întreprinderi;

5.6. *vânzător de sistem* - persoană juridică și filialele sale care este (sunt) responsabilă (responsabile) de operarea și comercializarea unui SIR;

5.7. *mijloace de distribuție* - mijloacele puse la dispoziție de un vânzător de sistem pentru comunicarea informațiilor privind orarele, locurile disponibile, tarifele și serviciile conexe ale transportatorilor aerieni și operatorilor de transport feroviar, precum și pentru efectuarea rezervărilor și/sau emiterea biletelor și a altor servicii conexe;

5.8. *participație la capital cu drepturi sau prin reprezentare în cadrul consiliului de administrație, al consiliului de supraveghere sau al oricărui alt organ de conducere al unui vânzător de sistem* - orice drept care conferă influență asupra organelor de conducere ale vânzătorului de sistem;

5.9. *produs combinat* - combinație prestabilită de servicii de transport cu alte servicii care nu sunt auxiliare transportului, oferite spre vânzare la un preț global;

5.10. *produs de transport* - transportul unui pasager între două aeroporturi sau gări feroviare;

5.11. *curse regulate* – serie de zboruri aferente operațiunilor de transport aerian comercial care prezintă cumulativ următoarele caracteristici:

5.11.1 la fiecare zbor sunt puse la dispoziția publicului, pentru achiziționare individuală (fie direct de la transportatorul aerian, fie de la agenții săi autorizați), locuri și/sau capacitate de transport de marfă și/sau poștă;

5.11.2 sunt operate astfel încât să deservească traficul aerian între aceleași două sau mai multe aeroporturi:

- conform unui orar publicat; sau

- cu o regularitate sau frecvență a zborurilor care să constituie o serie sistematică evidentă;

5.12. *sistem informatizat de rezervare sau „SIR”* - sistem informatizat care conține informații despre, printre altele, orarele de zbor, locurile disponibile și tarifele mai multor transportatori aerieni, oferind sau nu posibilitatea de a efectua rezervări sau de a emite bilete, în măsura în care aceste servicii sunt puse parțial sau integral la dispoziția abonaților;

5.13. *tarife* - prețurile pe care pasagerii trebuie să le achite transportatorilor aerieni, operatorilor de transport feroviar, agenților acestora sau altor vânzători de bilete pentru transportul propriu prin intermediul serviciilor aeriene, precum și condițiile de aplicare a acestor prețuri, inclusiv remunerația și condițiile oferite agențiilor și altor servicii auxiliare;

5.14. *transportator asociat* - orice transportator aerian sau operator de transport feroviar care, direct sau indirect, singur sau în asociere cu alții, controlează sau participă la capital cu drepturi sau prin reprezentare în cadrul consiliului de administrație, al consiliului de supraveghere sau al oricărui alt organ de conducere al unui vânzător de sistem, precum și orice transportator aerian sau operator de transport feroviar asupra căruia exercită un control;

5.15. *transportator participant* - un transportator aerian sau un operator de transport feroviar care deține un contract cu un vânzător de sistem pentru distribuția unor produse de transport aerian prin intermediul unui SIR.

Capitolul II

NORME DE CONDUITĂ PENTRU FURNIZORII DE SISTEME

Secțiunea 1

Relația cu furnizorii de servicii de transport

6. Un vânzător de sistem:

6.1 nu impune condiții inechitabile și/sau nejustificate în niciun contract încheiat cu un transportator participant și nu solicită acceptarea unor condiții suplimentare care, prin natura lor sau conform uzanțelor comerciale, nu au nicio legătură cu utilizarea SIR-ului său;

6.2 nu condiționează participarea unui transportator participant la SIR-ul său de neparticiparea acestuia la un alt sistem în același timp și nu interzice utilizarea liberă a sistemelor de rezervare alternative, cum ar fi propriul sistem de rezervare prin Internet și centrele de apel.

7. Un vânzător de sistem încarcă și procesează datele furnizate de transportatorii participanți cu aceeași atenție și promptitudine, sub rezerva constrângerilor impuse numai de metodele de încărcare alese de fiecare transportator participant în parte.

8. Un vânzător de sistem face publice, cu excepția cazului în care acest fapt este făcut public în alt mod, existența și ponderea vreunei participații directe sau indirecte a unui transportator aerian sau a unui operator de transport feroviar la capitalul unui vânzător de sistem sau ale vreunei participații a unui vânzător de sistem la capitalul unui transportator aerian sau al unui operator de transport feroviar.

Subsecțiunea 1

Mijloace de distribuție

9. Un vânzător de sistem nu rezervă proceduri speciale de încărcare și/sau procesare a datelor sau orice alt mijloc de distribuție, sau orice modificări aduse acestora, unuia sau mai multora dintre transportatorii săi participanți, inclusiv transportatorilor asociați. Vânzătorul de sistem oferă tuturor transportatorilor participanți informații referitoare la modificările aduse mijloacelor sale de distribuție și procedurilor sale de încărcare/procesare.

10. Un vânzător de sistem se asigură că mijloacele sale de distribuție sunt separate, cel puțin prin intermediul programelor informatice și într-o manieră clară și verificabilă, de inventarul privat al oricărui transportator, precum și de mijloacele de gestionare și de comercializare ale acestuia.

Subsecțiunea a 2-a

Afișaje

11. Un vânzător de sistem oferă un afișaj principal sau afișaje principale pentru fiecare tranzacție efectuată prin intermediul SIR-ului său și introduce integral, de o manieră neutră, în mod nediscriminatoriu și imparțial datele furnizate de transportatorii participanți. Criteriile folosite pentru ordonarea zborurilor nu se bazează pe nici un factor legat, direct sau indirect, de identitatea transportatorului și se aplică în mod nediscriminatoriu tuturor transportatorilor participanți. Afișajul sau afișajele principale nu induc în eroare utilizatorii, sunt ușor accesibile și respectă normele prevăzute în Anexa nr. 1.

12. În ceea ce privește informațiile furnizate de un SIR utilizatorului, abonatul utilizează un afișaj neutru în conformitate cu pct. 11, cu excepția cazului în care este necesar un alt afișaj pentru a da curs preferințelor utilizatorului.

13. Zborurile efectuate de transportatori aerieni care fac obiectul unei interdicții de operare în temeiul HG nr. 780/2018 trebuie să fie indicate în mod clar și specific pe afișaj.

14. Vânzătorul de sistem introduce un simbol specific pe afișajul SIR, pe care utilizatorii să îl poată identifica, în scopul informării cu privire la identitatea transportatorului aerian, în conformitate cu prevederile Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 780/2018.

15. Prezenta Secțiune nu se aplică unui SIR folosit de un transportator aerian, un operator de transport feroviar sau un grup de transportatori aerieni sau operatori de transport feroviar, la sediul său/lor, ghișeele lor de vânzare sau pe propriile pagini de Internet identificate ca atare.

Secțiunea 2

Relația cu abonații

16. Un vânzător de sistem nu impune condiții inechitabile și/sau nejustificate într-un contract încheiat cu un abonat, cum ar fi impunerea unei interdicții abonatului de a se abona sau de a utiliza un alt sistem, solicitarea acceptării unor condiții suplimentare care nu au nicio legătură cu abonarea la SIR-ul său, sau impunerea unei obligații de a accepta o ofertă de echipament tehnic sau programe informatice.

17. În cazul în care abonatul este o întreprindere autonomă cu mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau bilanț anual nu depășește 10 milioane lei/MDL, acesta poate denunța contractul cu furnizorul de sistem, cu respectarea unui preaviz de maximum trei luni, care nu poate expira mai devreme de sfârșitul primului an de executare a contractului. Într-o asemenea situație, furnizorul de sistem nu este îndreptățit să recupereze mai mult decât costurile direct legate de denunțarea contractului.

Capitolul III

SUPORTURI DE DATE CARE CONȚIN INFORMAȚII COMERCIALE (MIDT)

18. Orice informații comerciale și informații referitoare la rezervări și vânzări pot fi făcute publice de vânzătorii de sisteme cu condiția ca aceste informații să fie oferite cu aceeași promptitudine și în mod nediscriminatoriu tuturor transportatorilor participanți, inclusiv transportatorilor asociați. Informațiile pot și, la cerere, trebuie să acopere toți transportatorii participanți și/sau abonații.

19. Transportatorii participanți nu folosesc astfel de date pentru a influența alegerea abonatului.

20. În cazul în care aceste date sunt rezultatul utilizării mijloacelor de distribuție ale unui SIR de către un abonat, acestea nu includ identificarea directă sau indirectă a respectivului abonat, cu excepția cazului în care abonatul și vânzătorul de sistem cad de acord asupra condițiilor de utilizare corespunzătoare a unor astfel de date. Această condiție se aplică și în cazul în care vânzătorii de sisteme pun la dispoziția oricărei alte părți astfel de informații pentru a fi folosite de partea respectivă în alte scopuri decât pentru reglarea facturilor.

21. Acordurile între abonați și furnizori de SIR privind MIDT sunt publice.

22. Transportatorii participanți, precum și intermediarii care gestionează datele, se asigură că datele pe care le furnizează unui SIR sunt exacte și că permit vânzătorului de sistem să respecte normele prevăzute în anexa nr 1.

Capitolul IV

NORME SPECIFICE PENTRU TRANSPORTATORII ASOCIAȚI

23. Un transportator asociat nu poate trata în mod discriminatoriu un SIR concurent, sub rezerva reciprocității la care se face referire la pct. 26, prin refuzul de a-i furniza acestuia, la cerere și cu aceeași promptitudine, aceleași informații privind orarele, tarifele și locurile disponibile ale propriilor sale produse de transport, ca și cele pe care le furnizează și propriului său SIR sau prin refuzul de a distribui produsele sale de transport prin intermediul unui alt SIR, sau prin refuzul de a accepta sau de a confirma cu aceeași promptitudine o rezervare făcută printr-un SIR concurent pentru orice produs de transport care este distribuit prin propriul său SIR. Transportatorul asociat este obligat să accepte și să confirme numai acele rezervări care sunt conforme cu tarifele și condițiile sale.

24. Un SIR concurent nu poate refuza să stocheze date cu privire la orare, tarife și locuri disponibile pentru serviciile de transport furnizate de un transportator asociat și încarcă și prelucrează datele cu aceeași atenție și promptitudine ca aceea acordată celorlalți clienți și abonați ai săi de pe oricare piață, sub rezerva constrângerilor impuse numai de metoda de încărcare aleasă de fiecare transportator în parte.

25. Transportatorul asociat nu este obligat să accepte orice costuri aferente, cu excepția costurilor de reproducere a datelor care urmează să fie furnizate și a costurilor pentru rezervările acceptate.

Comisionul de rezervare plătitibil unui SIR pentru o rezervare acceptată făcută în conformitate cu pct. 24 corespunde comisionului încasat de același SIR de la alți transportatori participanți pentru tranzacții echivalente.

26. Un transportator asociat nu favorizează, direct sau indirect, propriul său SIR, asociind utilizarea de către un abonat a unui anumit SIR cu primirea unui comision sau cu alte măsuri stimulative sau disuasive pentru vânzarea produselor sale de transport.

27. Un transportator asociat nu favorizează, direct sau indirect, propriul său SIR solicitând utilizarea de către un abonat a unui anumit SIR pentru vânzarea sau emiterea de bilete pentru orice produse de transport pe care le furnizează direct sau indirect.

Capitolul V

PRELUCRAREA, ACCESAREA ȘI STOCAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

28. Datele cu caracter personal culese în cadrul activităților unui SIR în scopul efectuării de rezervări sau emiterii de bilete pentru produsele de transport sunt prelucrate doar într-un mod compatibil cu aceste scopuri. În ceea ce privește prelucrarea acestor date, un vânzător de sistem este considerat a fi operator de date în conformitate cu prevederile Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.

29. Datele cu caracter personal sunt prelucrate doar în măsura în care prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte contractantă sau pentru a da curs unor solicitări din partea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract.

30. În cazul în care este vorba de categorii speciale de date, datele respective sunt prelucrate numai dacă persoana vizată și-a exprimat consimțământul în mod explicit în acest scop, în conformitate cu prevederile Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, acționând în cunoștință de cauză.

31. Informațiile deținute de vânzătorul de sistem privind rezervările individuale identificabile sunt stocate offline în termen de șaptezeci și două de ore de la finalizarea ultimei etape a rezervării individuale și sunt distruse în interval de trei ani. Accesul la aceste date este permis doar din motive legate de un diferend privind facturarea.

32. Datele comerciale, datele referitoare la rezervări și la vânzări prezentate de un vânzător de sistem nu conțin niciun element de identificare directă sau indirectă a persoanelor fizice sau, după caz, a organizațiilor sau companiilor pe care le reprezintă.

33. La cerere, abonatul este obligat să informeze utilizatorul cu privire la numele și adresa vânzătorului de sistem, scopul prelucrării datelor, durata conservării datelor cu caracter personal și mijloacele pe care le are la dispoziție persoana la care se referă datele pentru a-și exercita drepturile de acces la date.

34. Persoana la care se referă datele are acces gratuit la datele sale cu caracter personal, indiferent dacă acestea sunt stocate de vânzătorul de sistem sau de abonat.

35. Drepturile prevăzute în prezentul Capitol sunt complementare celor din Legea nr. 195/2024 în scopul menționat la pct. 1 - 4.

36. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, se aplică prevederile Legii nr. 195/2024. În cazul în care nu se aplică dispozițiile specifice de la prezentul Capitol privind prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul activităților unui SIR, prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor Legii nr. 195/2024, nici dispozițiilor naționale adoptate în temeiul acesteia și nici dispozițiilor acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

37. În cazul în care un vânzător de sistem operează bazele de date în calități diferite, cum ar fi în calitate de SIR sau de gazdă pentru companiile aeriene, se impune adoptarea de măsuri tehnice și organizatorice pentru a se evita eludarea normelor privind protecția datelor prin interconectarea bazelor de date și pentru a garanta că datele cu caracter personal sunt accesibile numai în scopul specific pentru care au fost culese.

NORME APLICABILE AFIŞAJELOR PRINCIPALE

1. În cazul în care preţurile figurează în cadrul afişajului principal şi/sau a ordonării în funcţie de preţuri, acestea trebuie să includă tarifele şi toate taxele, impunerile, suprataxele şi comisioanele care trebuie achitate transportatorului aerian sau operatorului de transport feroviar, care nu pot fi evitate şi care sunt previzibile la momentul când figurează pe afişaj.

2. În ceea ce priveşte includerea în cadrul afişajului principal, nu trebuie să existe nicio discriminare între aeroporturile sau gările feroviare care deserveşc acelaşi oraş la constituirea şi selectarea produselor de transport între anumite perechi de oraşe, dacă acestea există.

3. Zborurile, altele decât serviciile aeriene regulate, trebuie să fie clar identificate. Un consumator are dreptul să beneficieze, la cerere, de un afişaj principal limitat la serviciile regulate sau la cele neperiodice.

4. Zborurile cu escale trebuie clar identificate.

5. În cazul în care zborurile sunt operate de un transportator aerian altul decât cel indicat prin codul de identificare a transportatorului, operatorul de transport care asigură efectiv zborul trebuie să fie clar identificat. Această cerinţă se aplică în toate cazurile, cu excepţia aranjamentelor ad-hoc pe termen scurt.

6. Informaţiile privind produsele combinate nu sunt incluse în afişajul principal.

7. La alegerea abonatului, opţiunile de călătorie de pe afişajul principal sunt ordonate în funcţie de tarife sau în următoarea ordine:

- (i) opţiuni de călătorie non-stop ordonate în funcţie de ora plecării;
- (ii) toate celelalte opţiuni de călătorie ordonate în funcţie de durata totală a călătoriei.

8. Cu excepţia cazului de la punctul 10, nicio opţiune de călătorie nu este afişată mai mult de o dată în orice afişaj principal.

9. În cazul în care opţiunile de călătorie sunt ordonate în conformitate cu punctul 7 subpunctele (i) şi (ii) şi în cazul în care pe SIR sunt oferite servicii feroviare pentru aceeaşi pereche de oraşe, pe primul ecran al afişajului principal trebuie să fie prezentat cel puţin cel mai bine plasat serviciu feroviar sau serviciu aerian-feroviar, dacă acestea există.

10. În cazul în care transportatorii aerieni operează în conformitate cu un acord de partajare a codurilor, fiecare dintre transportatorii aerieni în cauză – nu mai mult de doi – poate figura separat pe afişaj cu codul său de identificare individual. În cazul în care sunt implicaţi mai mult de doi transportatori aerieni, transportatorul care asigură în mod efectiv zborul îi desemnează pe cei doi transportatori.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind codul de conduită în utilizarea sistemelor informatizate de rezervare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind codul de conduită în utilizarea sistemelor informatizate de rezervare în transportul aerian (în continuare – proiect) a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal al proiectului îl constituie Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, art.6 alin.(3) lit.a) din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017. Proiectul este elaborat în scopul armonizării cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene, în temeiul obligativității racordării cadrului normativ național la acquis-ul comunitar în domeniul aviației civile, conform Anexei III la Acordul privind spațiul aerian comun între Uniunea Europeană și statele sale membre și Republica Moldova, semnat la Bruxelles la data de 26.06.2012, ratificat prin Legea nr. 292/2012. Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, în Anexa Cluster 4, Capitolul 14 Politica de transport, subcapitolul „Transport aerian”, acțiunea nr. 185, stabilește acțiunea de transpunere Regulamentul (CE) nr. 80/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind un cod de conduită pentru sistemele informatizate de rezervare și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2299/89 al Consiliului.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent, Republica Moldova nu dispune de un cadru normativ dedicat sistemelor informatizate de rezervare (SIR). Legislația națională nu reglementează în mod expres condițiile de funcționare a acestor sisteme, inclusiv cerințele privind afișajul principal, raporturile dintre vânzătorii de sistem și transportatori, transparența participațiilor la capital, utilizarea datelor comerciale și protecția datelor cu caracter personal în cadrul acestor sisteme. Această lacună poate genera riscuri de operare neconformă și incertitudini pentru operatorii economici, iar lipsa transpunerii acquis-ului Uniunii Europene împiedică realizarea angajamentelor asumate în procesul de armonizare a legislației.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul transpune Regulamentul (CE) nr. 80/2009 și stabilește un cod de conduită pentru sistemele informatizate de rezervare (SIR) oferite spre utilizare sau utilizate pe teritoriul Republicii Moldova, în măsura în care includ produse de transport aerian. Regulamentul se aplică și produselor de transport feroviar incluse pe același afișaj principal, dar nu și sistemelor utilizate exclusiv de un singur transportator pentru vânzarea directă.

Proiectul stabilește: Reguli privind relațiile dintre vânzătorii de sistem, transportatori și abonați: interzicerea condițiilor contractuale inechitabile, a condiționării participării de neparticiparea la un sistem concurent, obligația de a procesa datele cu aceeași atenție, transparența participațiilor la capital și separarea mijloacelor de distribuție de inventarul privat al transportatorilor. Întreprinderile mici (sub 50 de angajați și cifră de afaceri sub 10 milioane lei) beneficiază de dreptul de a denunța contractul cu un preaviz de maximum trei luni. Reguli privind neutralitatea și transparența afișajului: obligația de a oferi un afișaj principal neutru, complet și nediscriminatoriu, conform normelor tehnice din Anexa nr. 1, inclusiv semnalarea distinctă a zborurilor operate de transportatorii care fac obiectul unei interdicții de operare (HG nr. 780/2018). Reguli privind utilizarea și protecția datelor: datele comerciale (MIDT) trebuie oferite nediscriminatoriu și fără identificarea directă sau indirectă a abonatului, în afara cazurilor în care există un acord. Datele cu caracter personal sunt prelucrate doar în scopul rezervării, stocate offline în 72 de ore, distruse după 3 ani, iar persoana vizată are acces gratuit. Se impun măsuri tehnice și organizatorice pentru evitarea interconectării neautorizate a bazelor de date. Obligații privind nediscriminarea și accesul echitabil: transportatorii asociați nu pot discrimina SIR-urile concurente, nu pot refuza stocarea datelor și nu pot favoriza propriul sistem prin stimulente sau condiționări.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare Opțiunea privind menținerea situației actuale (a nu reglementa) nu a fost reținută, întrucât nu onorează angajamentele de aliniere la acquis asumate prin ASAC și PNA și lasă piața distribuției serviciilor aeriene fără reguli de neutralitate și nediscriminare.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public Proiectul nu implică modificări structurale ale administrației publice și nu instituie noi autorități sau organisme. Implementarea proiectului se realizează în cadrul atribuțiilor existente.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli financiare.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Proiectul stabilește cerințe uniforme privind funcționarea sistemelor informatizate de rezervare și raporturile dintre participanții la piață, contribuind la creșterea previzibilității cadrului normativ.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Impactul social este pozitiv, fiind determinat de creșterea protecției consumatorilor: afișaj neutru și complet, informare corectă privind prețul integral și identitatea transportatorului efectiv, precum și semnalarea clară a zborurilor operate de transportatori supuși interdicției de operare în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 780/2018. Aceste măsuri cresc încrederea publicului în serviciile de distribuție a transportului aerian. Prelucrarea datelor cu caracter personal se realizează cu asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice, în conformitate cu Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal. Vânzătorul de sistem are calitatea de operator de date. Prezentul proiect nu are impact asupra echității și egalității de gen, normele aplicându-se uniform tuturor entităților vizate, indiferent de gen.

4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul reglementează distribuția electronică a serviciilor de transport aerian și nu are efecte directe asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu se identifică.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de hotărâre are ca obiect transpunerea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 80/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind un cod de conduită pentru sistemele informatizate de rezervare și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2299/89 al Consiliului (CELEX 32009R0080). Regulamentul (CE) nr. 80/2009 stabilește normele aplicabile sistemelor informatizate de rezervare, în vederea asigurării funcționării transparente și nediscriminatorii a acestora, precum și a furnizării unor informații imparțiale privind serviciile de transport aerian. Proiectul asigură transpunerea dispozițiilor Regulamentului (CE) nr. 80/2009 care sunt susceptibile de transpunere în ordinea juridică națională. Nu sunt transpuse dispozițiile articolelor 8, 12, 13, 14, 15, 16 și 18 din regulament, întrucât acestea reglementează competențe atribuite instituțiilor Uniunii Europene și vor deveni aplicabile Republicii Moldova după aderarea la Uniunea Europeană. Proiectul de act normativ și tabelul de concordanță au fost elaborate în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene. În conformitate cu art. 35 din Legea nr. 100/2017, proiectul urmează să fie supus expertizei de compatibilitate cu dreptul Uniunii Europene.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Necesitatea transunerii derivă din prevederile Anexei III la ASAC și din PNA 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, Cluster 4, Capitolul 14 „Politica de transport”, subcapitolul „Transport aerian”, Anexa A, acțiunea nr. 185, CELEX 32009R0080), precum și implementarea Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017. Adoptarea proiectului asigură executarea obligațiilor Republicii Moldova asumate prin ASAC, în mod corelat cu legislația concurenței și cu Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a MIDR – compartimentul „Transparență”, directoriul „Transparență decizională/Anunțuri de inițiere a politicilor” și pe portalul guvernamental particip.gov.md, la adresa: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16915, iar proiectul de hotărâre va putea fi accesat în directoriul „Transparență decizională/Anunțuri privind consultările publice” și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md după examinarea în cadrul Ședinței secretarilor generali. Prin scrisoarea MIDR nr.08-3398 din 25.06.2026 proiectul a fost transmis la avizare prealabilă către Consiliul Concurenței.

Proiectul urmează a fi supus avizării și consulturilor publice, conform art. 32 din Legea nr. 100/2017, cu expedierea următoarelor părți vizate :

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (inclusiv Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor);
- Ministerului Culturii (inclusiv Oficiul Național al Turismului);
- Consiliul Concurenței;
- Centrul de Armonizare a Legislației;
- Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;
- Agenția Feroviară;
- Autoritatea Aeronautică Civilă;
- Asociația Patronală a Industriei Turismului;
- Asociația Națională a Agenților Economici de Turism;
- Operatorii aerieni.

Urmare procesului de avizare propunerile și obiecțiile asupra proiectului vor fi generalizate în Sinteza la proiect.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus prezentării către autoritățile publice responsabile pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE și ulterior expertizei anticorupție și a expertizei juridice, conform art. 34 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Concluziile expertizelor vor fi incluse în nota de fundamentare la proiectul actului normativ. Astfel, în cadrul procesului de elaborare a proiectului sunt incluse următoarele constatări:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16915

a) Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind prezentată expertiza Centrului de Armonizare a Legislației. Urmare recepționării expertizei de compatibilitate cu legislația UE, Tabelul de compatibilitate va fi ajustat, iar concluziile vor fi reflectate în Sinteza proiectului.

b) Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi remis spre expertizare Centrului Național Anticorupție în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului anticorupție.

c) Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi remis spre expertizare Ministerului Justiției conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului de expertiză juridică.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea și punerea în aplicare a prevederilor proiectului nu necesită modificarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Aplicarea regulamentului se va realiza în cadrul competențelor instituțiilor responsabile, fără instituirea unor mecanisme administrative noi.

Viceprim-ministru, ministru

Vladimir BOLEA

Tabel de Concordanță

1. Regulamentul (CE) nr. 80/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind un cod de conduită pentru sistemele informatizate de rezervare și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2299/89 al Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE)Text cu relevanță pentru SEE, Număr CELEX: 32009R0080, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1230 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 aprilie 2024 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 80/2009, (UE) nr. 996/2010 și (UE) nr. 165/2014 în ceea ce privește anumite cerințe de raportare în domeniul transportului rutier și al aviației (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JO al UE la 04 februarie L35/47.
2. Titlul proiectului de act normative național Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind codul de conduită în utilizarea sistemelor informatizate de rezervare în transportul aerian.
3. Gradul de compatibilitate Parțial compatibil
4. Autoritatea/persoana responsabilă Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale/Autoritatea Aeronautică Civilă
5. Data întocmirii/actualizării Iunie 2026

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
SECȚIUNEA 1 DISPOZIȚII INTRODUCTIVE Articolul 1 Obiectul și domeniul de aplicare Prezentul regulament se aplică tuturor sistemelor informatizate de rezervare („SIR”) oferite spre utilizare sau utilizate în Comunitate, în măsura în care cuprind produse de transport aerian. Prezentul regulament se aplică, de asemenea, produselor de transport feroviar care sunt incluse alături de produsele de transport aerian pe afișajul principal al unui SIR atunci când sunt oferite spre utilizare sau sunt utilizate în Comunitate.	PHG Capitolul I DOMENIUL DE APLICARE ȘI NOȚIUNI 1. Prezentul Regulament stabilește principiile și cerințele aplicabile sistemelor informatizate de rezervare (în continuare – SIR) utilizate pentru distribuția serviciilor de transport aerian în Republica Moldova. 2. Prezentul Regulament se aplică tuturor sistemelor informatizate de rezervare oferite spre utilizare sau utilizate pe teritoriul Republicii Moldova, în măsura în care acestea includ produse de transport aerian. 3. Prezentul Regulament se aplică produselor de transport feroviar numai în cazul în care acestea sunt incluse alături de produsele de transport aerian pe afișajul principal al unui SIR. 4. Prezentul Regulament nu se aplică sistemelor de rezervare utilizate exclusiv de un singur transportator aerian sau operator de transport feroviar pentru vânzarea directă a propriilor servicii.	Compatibil	Lipsă
Articolul 2 Definiții În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:	5. În sensul Regulamentului se aplică următoarele noțiuni:	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
1. „produs de transport” înseamnă transportul unui pasager între două aeroporturi sau gări feroviare;	5.10. produs de transport - transportul unui pasager între două aeroporturi sau gări feroviare;		
2. „serviciu aerian regulat” înseamnă o serie de zboruri care prezintă cumulativ următoarele caracteristici: (a) pentru fiecare zbor, sunt puse la dispoziție locuri și/sau capacitatea de a transporta mărfuri și/sau corespondență, care pot fi achiziționate în mod individual de publicul larg (fie direct de la transportatorul aerian, fie de la agenții săi autorizați); (b) serviciul este operat în așa fel încât să deservească traficul dintre aceleași două sau mai multe aeroporturi, fie: — conform unui orar publicat, fie — cu o regularitate sau frecvență de așa natură încât să constituie o serie sistematică evidentă;	5.11. curse regulate – serie de zboruri aferente operațiunilor de transport aerian comercial care prezintă cumulativ următoarele caracteristici: 5.11.1 la fiecare zbor sunt puse la dispoziția publicului, pentru achiziționare individuală (fie direct de la transportatorul aerian, fie de la agenții săi autorizați), locuri și/sau capacitate de transport de marfă și/sau poștă; 5.11.2 sunt operate astfel încât să deservească traficul aerian între aceleași două sau mai multe aeroporturi: - conform unui orar publicat; sau - cu o regularitate sau frecvență a zborurilor care să constituie o serie sistematică evidentă;	Compatibil	Lipsă
3. „tarife” înseamnă prețurile pe care pasagerii trebuie să le achite transportatorilor aerieni, operatorilor de transport feroviar, agenților acestora sau altor vânzători de bilete pentru transportul propriu prin intermediul serviciilor aeriene, precum și	5.13. tarife - prețurile pe care pasagerii trebuie să le achite transportatorilor aerieni, operatorilor de transport feroviar, agenților acestora sau altor vânzători de bilete pentru transportul propriu prin intermediul serviciilor aeriene, precum și condițiile de aplicare a acestor prețuri,	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
condițiile de aplicare a acestor prețuri, inclusiv remunerația și condițiile oferite agențiilor și altor servicii auxiliare;	inclusiv remunerația și condițiile oferite agențiilor și altor servicii auxiliare;		
4. „sistem informatizat de rezervare” sau „SIR” înseamnă un sistem informatizat care conține informații despre, printre altele, orarele de zbor, locurile disponibile și tarifele mai multor transportatori aerieni, oferind sau nu posibilitatea de a efectua rezervări sau de a emite bilete, în măsura în care aceste servicii sunt puse parțial sau integral la dispoziția abonaților;	5.12. sistem informatizat de rezervare - sistem informatizat care conține informații despre, dar nu se limitează doar la, orarele de zbor, locurile disponibile și tarifele mai multor transportatori aerieni, oferind sau nu posibilitatea de a efectua rezervări sau de a emite bilete, în măsura în care aceste servicii sunt puse parțial sau integral la dispoziția abonaților;	Compatibil	Lipsă
5. „vânzător de sistem” înseamnă acea entitate și filialele sale care este (sunt) responsabilă (responsabile) de operarea și comercializarea unui SIR;	5.6. vânzător de sistem - persoană juridică și filialele sale care este (sunt) responsabilă (responsabile) de operarea și comercializarea unui SIR;	Compatibil	Lipsă
6. „mijloace de distribuție” înseamnă mijloacele oferite de un vânzător de sistem pentru comunicarea informațiilor privind orarele, locurile disponibile, tarifele și serviciile conexe ale transportatorilor aerieni și ale operatorilor de transport feroviar, precum și pentru efectuarea rezervărilor și/sau emiterea biletelor și pentru orice alte servicii conexe;	5.7. mijloacele puse la dispoziție de un vânzător de sistem pentru comunicarea informațiilor privind orarele, locurile disponibile, tarifele și serviciile conexe ale transportatorilor aerieni și operatorilor de transport feroviar, precum și pentru efectuarea rezervărilor și/sau emiterea biletelor și a altor servicii conexe;	Compatibil	Lipsă
7. „transportator asociat” înseamnă orice transportator aerian sau	5.14. transportator asociat - orice transportator aerian sau operator de	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
operator de transport feroviar care, direct sau indirect, singur sau în asociere cu alții, controlează sau participă la capital cu drepturi sau prin reprezentare în cadrul consiliului de administrație, al consiliului de supraveghere sau al oricărui alt organ de conducere al unui vânzător de sistem, precum și orice transportator aerian sau operator de transport feroviar asupra căruia exercită un control;	transport feroviar care, direct sau indirect, singur sau în asociere cu alții, controlează sau participă la capital cu drepturi sau prin reprezentare în cadrul consiliului de administrație, al consiliului de supraveghere sau al oricărui alt organ de conducere al unui vânzător de sistem, precum și orice transportator aerian sau operator de transport feroviar asupra căruia exercită un control;		
8. „participație la capital cu drepturi sau prin reprezentare în cadrul consiliului de administrație, al consiliului de supraveghere sau al oricărui alt organ de conducere al unui vânzător de sistem” înseamnă o investiție căreia îi sunt asociate drepturi sau reprezentarea în consiliul de administrație, consiliul de supraveghere sau alt organ de conducere al unui vânzător de sistem și care conferă posibilitatea de a exercita, singur sau împreună cu alții, o influență decisivă asupra desfășurării activității vânzătorului de sistem;	5.8. participație la capital cu drepturi sau prin reprezentare în cadrul consiliului de administrație, al consiliului de supraveghere sau al oricărui alt organ de conducere al unui vânzător de sistem - orice drept care conferă influență asupra organelor de conducere ale vânzătorului de sistem;	Compatibil	Lipsă
9. „control” înseamnă o relație constituită prin drepturi, contracte sau orice alte mijloace care, fie separat, fie combinate și având în vedere considerentele de drept sau	5.5. control - o relație constituită prin drepturi, contracte sau orice alte mijloace care, fie separat, fie combinate și având în vedere considerentele de drept sau de fapt implicate, conferă posibilitatea exercitării	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
de fapt implicate, conferă posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra unei întreprinderi, în special prin: (a) dreptul de proprietate sau dreptul de a utiliza toate sau o parte din activele unei întreprinderi; (b) drepturile sau contractele care conferă o influență decisivă asupra componentei, votării sau deciziilor organelor unei întreprinderi;	unei influențe decisive asupra unei întreprinderi, în special prin: 5.5.1 dreptul de proprietate sau dreptul de a utiliza toate sau o parte din activele unei întreprinderi; 5.5.2 drepturile sau contractele care conferă o influență decisivă asupra componentei, votării sau deciziilor organelor unei întreprinderi;		
10. „transportator participant” înseamnă un transportator aerian sau un operator de transport feroviar care deține un contract cu un vânzător de sistem pentru distribuția unor produse de transport aerian prin intermediul unui SIR;	5.15. transportator participant - un transportator aerian sau un operator de transport feroviar care deține un contract cu un vânzător de sistem pentru distribuția unor produse de transport aerian prin intermediul unui SIR;	Compatibil	Lipsă
11. „abonat” înseamnă acea persoană sau acea întreprindere, alta decât un transportator participant, care folosește un SIR, în temeiul unui contract cu un vânzător de sistem, în scopul efectuării de rezervări pentru produse de transport aerian și produse conexe în numele unui client;	5.1. abonat - persoană juridică, alta decât un transportator participant, care folosește un SIR, în temeiul unui contract cu un vânzător de sistem, în scopul efectuării de rezervări pentru produse de transport aerian și produse conexe în numele unui client;	Compatibil	Lipsă
12. „afișaj principal” înseamnă un afișaj neutru și complet de date	5.2. afișaj principal - un afișaj neutru și complet de date privind serviciile de	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
privind serviciile de transport între perechi de orașe, pe o perioadă determinată de timp;	transport între perechi de orașe, pe o perioadă determinată de timp;		
13. „bilet” înseamnă un document valabil care dă dreptul la transport sau un echivalent al acestuia într-un alt format decât cel de hârtie, eliberat sau autorizat de transportatorul aerian, operatorul de transport feroviar sau de un agent autorizat;	5.3. bilet - un document valabil care dă dreptul la transport sau un echivalent al acestuia într-un alt format decât cel de hârtie, eliberat sau autorizat de transportatorul aerian, operatorul de transport feroviar sau de un agent autorizat;	Compatibil	Lipsă
14. „produs combinat” înseamnă o combinație prestabilită de servicii de transport cu alte servicii care nu sunt auxiliare transportului, oferite spre vânzare la un preț global;	5.9. produs combinat - combinație prestabilită de servicii de transport cu alte servicii care nu sunt auxiliare transportului, oferite spre vânzare la un preț global;	Compatibil	Lipsă
15. „comision de rezervare” înseamnă prețul care trebuie plătit de către transportatorii aerieni vânzătorilor de sistem pentru serviciile oferite de SIR.	5.4. comision de rezervare - prețul care trebuie plătit de către transportatorii aerieni vânzătorilor de sistem pentru serviciile oferite de SIR.	Compatibil	Lipsă
SECȚIUNEA 2 NORME DE CONDUITĂ PENTRU VÂNZĂTORII DE SISTEME Articolul 3 Relația cu furnizorii de servicii de transport (1) Un vânzător de sistem:	Capitolul II NORME DE CONDUITĂ PENTRU FURNIZORII DE SISTEME Secțiunea 1 Relația cu furnizorii de servicii de transport 6. Un vânzător de sistem:	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
(a) nu impune condiții inechitabile și/sau nejustificate în niciun contract încheiat cu un transportator participant și nu cere să fie acceptate condiții suplimentare care, prin caracterul lor sau conform uzanței comerciale, nu au nicio legătură cu participarea la SIR-ul său;	6.1. nu impune condiții inechitabile și/sau nejustificate în niciun contract încheiat cu un transportator participant și nu cere să fie acceptate condiții suplimentare care, prin caracterul lor sau conform uzanței comerciale, nu au nicio legătură cu participarea la SIR-ul său;		
(b) nu condiționează participarea unui transportator participant la SIR-ul său de neparticiparea acestuia la un alt sistem în același timp sau de interdicția ca acesta să utilizeze în mod liber sisteme de rezervare alternative, cum ar fi propriul sistem de rezervare prin Internet și centrele de apel.	6.2. nu condiționează participarea unui transportator participant la SIR-ul său de neparticiparea acestuia la un alt sistem în același timp și nu interzice utilizarea liberă a sistemelor de rezervare alternative, cum ar fi propriul sistem de rezervare prin Internet și centrele de apel;	Compatibil	Lipsă
(2) Un vânzător de sistem încarcă și procesează datele furnizate de transportatorii participanți cu aceeași atenție și promptitudine, sub rezerva constrângerilor impuse numai de metodele de încărcare alese de fiecare transportator participant în parte.	7. Un vânzător de sistem încarcă și procesează datele furnizate de transportatorii participanți cu aceeași atenție și promptitudine, sub rezerva constrângerilor impuse numai de metodele de încărcare alese de fiecare transportator participant în parte.	Compatibil	Lipsă
(3) Un vânzător de sistem face publice, cu excepția cazului în care acest fapt este făcut public în alt mod, existența și ponderea vreunei participații directe sau indirecte a unui transportator aerian sau a unui operator de transport feroviar la capitalul unui vânzător de sistem sau	8. Un vânzător de sistem face publice, cu excepția cazului în care acest fapt este făcut public în alt mod, existența și ponderea vreunei participații directe sau indirecte a unui transportator aerian sau a unui operator de transport feroviar la capitalul unui vânzător de sistem sau ale vreunei participații a unui vânzător de	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
ale vreunei participații a unui vânzător de sistem la capitalul unui transportator aerian sau al unui operator de transport feroviar.	sistem la capitalul unui transportator aerian sau al unui operator de transport feroviar.		
Articolul 4 Mijloace de distribuție (1) Un vânzător de sistem nu rezervă proceduri speciale de încărcare și/sau procesare a datelor sau orice alt mijloc de distribuție, sau orice modificări aduse acestora, unuia sau mai multora dintre transportatorii săi participanți, inclusiv transportatorilor asociați. Vânzătorul de sistem oferă tuturor transportatorilor participanți informații referitoare la modificările aduse mijloacelor sale de distribuție și procedurilor sale de încărcare/procesare.	Subsecțiunea 1 Mijloace de distribuție 9. Un vânzător de sistem nu rezervă proceduri speciale de încărcare și/sau procesare a datelor sau orice alt mijloc de distribuție, sau orice modificări aduse acestora, unuia sau mai multora dintre transportatorii săi participanți, inclusiv transportatorilor asociați. Vânzătorul de sistem oferă tuturor transportatorilor participanți informații referitoare la modificările aduse mijloacelor sale de distribuție și procedurilor sale de încărcare/procesare.	Compatibil	Lipsă
(2) Un vânzător de sistem se asigură că mijloacele sale de distribuție sunt separate, cel puțin prin intermediul programelor informatice și într-o manieră clară și verificabilă, de inventarul privat al oricărui transportator, precum și de mijloacele de gestionare și de comercializare ale acestuia.	10. Un vânzător de sistem se asigură că mijloacele sale de distribuție sunt separate, cel puțin prin intermediul programelor informatice și într-o manieră clară și verificabilă, de inventarul privat al oricărui transportator, precum și de mijloacele de gestionare și de comercializare ale acestuia.	Compatibil	Lipsă
Articolul 5 Afișaje	Subsecțiunea a 2-a Afișaje	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
(1) Un vânzător de sistem oferă un afișaj principal sau afișaje principale pentru fiecare tranzacție efectuată prin intermediul SIR-ului său și introduce integral, de o manieră neutră, în mod nediscriminatoriu și imparțial datele furnizate de transportatorii participanți. Criteriile folosite pentru ordonarea zborurilor nu se bazează pe nici un factor legat, direct sau indirect, de identitatea transportatorului și se aplică în mod nediscriminatoriu tuturor transportatorilor participanți. Afișajul sau afișajele principale nu induc în eroare utilizatorii, sunt ușor accesibile și respectă normele prevăzute în anexa I.	11. Un vânzător de sistem oferă un afișaj principal sau afișaje principale pentru fiecare tranzacție efectuată prin intermediul SIR-ului său și introduce integral, de o manieră neutră, în mod nediscriminatoriu și imparțial datele furnizate de transportatorii participanți. Criteriile folosite pentru ordonarea zborurilor nu se bazează pe nici un factor legat, direct sau indirect, de identitatea transportatorului și se aplică în mod nediscriminatoriu tuturor transportatorilor participanți. Afișajul sau afișajele principale nu induc în eroare utilizatorii, sunt ușor accesibile și respectă normele prevăzute în Anexa nr. 1.		
(2) În ceea ce privește informațiile furnizate de un SIR utilizatorului, abonatul utilizează un afișaj neutru în conformitate cu alineatul (1), cu excepția cazului în care este necesar un alt afișaj pentru a da curs preferințelor utilizatorului.	12. În ceea ce privește informațiile furnizate de un SIR utilizatorului, abonatul utilizează un afișaj neutru în conformitate cu pct. 11, cu excepția cazului în care este necesar un alt afișaj pentru a da curs preferințelor utilizatorului.	Compatibil	Lipsă
(3) Zborurile efectuate de transportatori aerieni care fac obiectul unei interdicții de operare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2111/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2005 de stabilire a unei liste comunitare a transportatorilor	13. Zborurile efectuate de transportatori aerieni care fac obiectul unei interdicții de operare în temeiul HG nr. 780/2018 trebuie să fie indicate în mod clar și specific pe afișaj.	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
aerieni care se supun unei interdicții de exploatare pe teritoriul Comunității și de informare a pasagerilor transportului aerian cu privire la identitatea transportatorului aerian efectiv (7) trebuie să fie indicate în mod clar și specific pe afișaj.			
(4) Vânzătorul de sistem introduce un simbol specific pe afișajul SIR, pe care utilizatorii să îl poată identifica, în scopul informării cu privire la identitatea transportatorului aerian, în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 2111/2005.	14. Vânzătorul de sistem introduce un simbol specific pe afișajul SIR, pe care utilizatorii să îl poată identifica, în scopul informării cu privire la identitatea transportatorului aerian, în conformitate cu prevederile Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 780/2018.	Compatibil	Lipsă
(5) Prezentul articol nu se aplică unui SIR folosit de un transportator aerian, un operator de transport feroviar sau un grup de transportatori aerieni sau operatori de transport feroviar, la sediul său/lor, ghișeele lor de vânzare sau pe propriile pagini de Internet identificate ca atare.	15. Prezenta Secțiune nu se aplică unui SIR folosit de un transportator aerian, un operator de transport feroviar sau un grup de transportatori aerieni sau operatori de transport feroviar, la sediul său/lor, ghișeele lor de vânzare sau pe propriile pagini de Internet identificate ca atare.	Compatibil	Lipsă
Articolul 6 Relațiile cu abonații (1) Un vânzător de sistem nu impune condiții inechitabile și/sau nejustificate într-un contract încheiat cu un abonat, cum ar fi impunerea unei interdicții abonatului de a se abona sau de a	Secțiunea 2 Relațiile cu abonații 16. Un vânzător de sistem nu impune condiții inechitabile și/sau nejustificate într-un contract încheiat cu un abonat, cum ar fi impunerea unei interdicții abonatului de a se abona sau de a utiliza un alt sistem,	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
utiliza un alt sistem, solicitarea acceptării unor condiții suplimentare care nu au nicio legătură cu abonarea la SIR-ul său, sau impunerea unei obligații de a accepta o ofertă de echipament tehnic sau programe informatice.	solicitarea acceptării unor condiții suplimentare care nu au nicio legătură cu abonarea la SIR-ul său, sau impunerea unei obligații de a accepta o ofertă de echipament tehnic sau programe informatice.		
(2) În cazul în care abonatul este o întreprindere autonomă cu mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau bilanț anual nu depășește 10 milioane EUR, acesta poate denunța contractul cu vânzătorul de sistem, cu respectarea unui preaviz de maximum trei luni, care nu poate expira mai devreme de sfârșitul primului an de executare a contractului. Într-o asemenea situație, vânzătorul de sistem nu este îndreptățit să recupereze mai mult decât costurile direct legate de denunțarea contractului.	17. În cazul în care abonatul este o întreprindere autonomă cu mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau bilanț anual nu depășește 10 milioane lei/MDL, acesta poate denunța contractul cu furnizorul de sistem, cu respectarea unui preaviz de maximum trei luni, care nu poate expira mai devreme de sfârșitul primului an de executare a contractului. Într-o asemenea situație, furnizorul de sistem nu este îndreptățit să recupereze mai mult decât costurile direct legate de denunțarea contractului.	Compatibil	Lipsă
Articolul 7 Suporturi de date care conțin informații comerciale („MIDT”) (1) Orice informații comerciale și informații referitoare la rezervări și vânzări pot fi făcute publice de vânzătorii de sisteme cu condiția ca aceste informații să fie oferite cu aceeași promptitudine și în mod nediscriminatoriu tuturor	Capitolul III SUPPORTURI DE DATE CARE CONȚIN INFORMAȚII COMERCIALE (MIDT) 18. Orice informații comerciale și informații referitoare la rezervări și vânzări pot fi făcute publice de vânzătorii de sisteme cu condiția ca aceste informații să fie oferite cu aceeași promptitudine și în mod nediscriminatoriu tuturor	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
transportatorilor participanți, inclusiv transportatorilor asociați. Informațiile pot și, la cerere, trebuie să acopere toți transportatorii participanți și/sau abonații.	transportatorilor participanți, inclusiv transportatorilor asociați. Informațiile pot și, la cerere, trebuie să acopere toți transportatorii participanți și/sau abonații.		
(2) Transportatorii participanți nu folosesc astfel de date pentru a influența alegerea abonatului.	19. Transportatorii participanți nu folosesc astfel de date pentru a influența alegerea abonatului.	Compatibil	Lipsă
(3) În cazul în care aceste date sunt rezultatul utilizării mijloacelor de distribuție ale unui SIR de către un abonat cu sediul în Comunitate, acestea nu includ identificarea directă sau indirectă a respectivului abonat, cu excepția cazului în care abonatul și vânzătorul de sistem cad de acord asupra condițiilor de utilizare corespunzătoare a unor astfel de date. Această condiție se aplică și în cazul în care vânzătorii de sisteme pun la dispoziția oricărei alte părți astfel de informații pentru a fi folosite de partea respectivă în alte scopuri decât pentru reglarea facturilor.	20. În cazul în care aceste date sunt rezultatul utilizării mijloacelor de distribuție ale unui SIR de către un abonat, acestea nu includ identificarea directă sau indirectă a respectivului abonat, cu excepția cazului în care abonatul și vânzătorul de sistem cad de acord asupra condițiilor de utilizare corespunzătoare a unor astfel de date. Această condiție se aplică și în cazul în care vânzătorii de sisteme pun la dispoziția oricărei alte părți astfel de informații pentru a fi folosite de partea respectivă în alte scopuri decât pentru reglarea facturilor.	Compatibil	Lipsă
(4) Acordurile între abonați și vânzătorii de sisteme privind MIDT se pun la dispoziția publicului.	21. Acordurile între abonați și furnizori de SIR privind MIDT sunt publice.	Compatibil	Lipsă
Articolul 8 Tratamentul echivalent în țări terțe (1) Fără a aduce atingere acordurilor internaționale încheiate		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
de Comunitate sau de statele membre, în cazul în care tratamentul de care beneficiază un transportator aerian din Comunitate din partea unui vânzător de sistem care operează într-o țară terță nu este echivalent cu tratamentul de care beneficiază transportatorii participanți din țara terță respectivă în privința oricărui aspect prevăzut de prezentul regulament, Comisia poate solicita tuturor vânzătorilor de sisteme din Comunitate să aplice transportatorilor aerieni din acea țară terță un tratament echivalent celui de care beneficiază transportatorii aerieni din Comunitate în țara terță respectivă.			
(2) Comisia monitorizează aplicarea unui tratament discriminatoriu sau neechivalent transportatorilor aerieni din Comunitate de către vânzătorii de sisteme din țări terțe. La cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă, Comisia anchetează eventuale cazuri de discriminare a transportatorilor aerieni din Comunitate în SIR-urile din țări terțe. În cazul în care se constată asemenea discriminări, înainte de a lua o decizie, Comisia informează statele membre și părțile interesate		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
și solicită punctul de vedere al acestora, inclusiv prin organizarea unei reuniuni cu experți în domeniu din statele membre.			
Articolul 9 Date furnizate de transportatorii participanți Transportatorii participanți, precum și intermediarii care gestionează datele, se asigură că datele pe care le furnizează unui SIR sunt exacte și că permit vânzătorului de sistem să respecte normele prevăzute în anexa I.	22. Transportatorii participanți, precum și intermediarii care gestionează datele, se asigură că datele pe care le furnizează unui SIR sunt exacte și că permit vânzătorului de sistem să respecte normele prevăzute în anexa nr 1.	Compatibil	Lipsă
Articolul 10 Norme specifice pentru transportatorii asociați (1) Un transportator asociat nu poate trata în mod discriminatoriu un SIR concurent, sub rezerva reciprocității la care se face referire la alineatul (2), prin refuzul de a-i furniza acestuia, la cerere și cu aceeași promptitudine, aceleași informații privind orarele, tarifele și locurile disponibile ale propriilor sale produse de transport, ca și cele pe care le furnizează și propriului său SIR sau prin refuzul de a distribui produsele sale de transport prin intermediul unui alt SIR, sau prin refuzul de a accepta sau de a confirma cu aceeași promptitudine o	Capitolul IV NORME SPECIFICE PENTRU TRANSPORTATORII ASOCIAȚI 23. Un transportator asociat nu poate trata în mod discriminatoriu un SIR concurent, sub rezerva reciprocității la care se face referire la pct. 26, prin refuzul de a-i furniza acestuia, la cerere și cu aceeași promptitudine, aceleași informații privind orarele, tarifele și locurile disponibile ale propriilor sale produse de transport, ca și cele pe care le furnizează și propriului său SIR sau prin refuzul de a distribui produsele sale de transport prin intermediul unui alt SIR, sau prin refuzul de a accepta sau de a confirma cu aceeași promptitudine o rezervare făcută printr-un SIR concurent pentru orice produs de	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
rezervare făcută printr-un SIR concurent pentru orice produs de transport care este distribuit prin propriul său SIR. Transportatorul asociat este obligat să accepte și să confirme numai acele rezervări care sunt conforme cu tarifele și condițiile sale.	transport care este distribuit prin propriul său SIR. Transportatorul asociat este obligat să accepte și să confirme numai acele rezervări care sunt conforme cu tarifele și condițiile sale.		
(2) Un SIR concurent nu poate refuza să stocheze date cu privire la orare, tarife și locuri disponibile pentru serviciile de transport furnizate de un transportator asociat și încarcă și prelucrează datele cu aceeași atenție și promptitudine ca aceea acordată celorlalți clienți și abonați ai săi de pe oricare piață, sub rezerva constrângerilor impuse numai de metoda de încărcare aleasă de fiecare transportator în parte.	24. Un SIR concurent nu poate refuza să stocheze date cu privire la orare, tarife și locuri disponibile pentru serviciile de transport furnizate de un transportator asociat și încarcă și prelucrează datele cu aceeași atenție și promptitudine ca aceea acordată celorlalți clienți și abonați ai săi de pe oricare piață, sub rezerva constrângerilor impuse numai de metoda de încărcare aleasă de fiecare transportator în parte.	Compatibil	Lipsă
(3) Transportatorul asociat nu este obligat să accepte orice costuri aferente, cu excepția costurilor de reproducere a datelor care urmează să fie furnizate și a costurilor pentru rezervările acceptate. Comisionul de rezervare plătit unui SIR pentru o rezervare acceptată făcută în conformitate cu alineatul (1) corespunde comisionului încasat de același SIR de la alți transportatori participanți pentru tranzacții echivalente.	25. Transportatorul asociat nu este obligat să accepte orice costuri aferente, cu excepția costurilor de reproducere a datelor care urmează să fie furnizate și a costurilor pentru rezervările acceptate. Comisionul de rezervare plătit unui SIR pentru o rezervare acceptată făcută în conformitate cu pct. 24 corespunde comisionului încasat de același SIR de la alți transportatori participanți pentru tranzacții echivalente.	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
(4) Un transportator asociat nu favorizează, direct sau indirect, propriul său SIR, asociind utilizarea de către un abonat a unui anumit SIR cu primirea unui comision sau cu alte măsuri stimulative sau disuasive pentru vânzarea produselor sale de transport.	26. Un transportator asociat nu favorizează, direct sau indirect, propriul său SIR, asociind utilizarea de către un abonat a unui anumit SIR cu primirea unui comision sau cu alte măsuri stimulative sau disuasive pentru vânzarea produselor sale de transport.	Compatibil	Lipsă
(5) Un transportator asociat nu favorizează, direct sau indirect, propriul său SIR solicitând utilizarea de către un abonat a unui anumit SIR pentru vânzarea sau emiterea de bilete pentru orice produse de transport pe care le furnizează direct sau indirect.	27. Un transportator asociat nu favorizează, direct sau indirect, propriul său SIR solicitând utilizarea de către un abonat a unui anumit SIR pentru vânzarea sau emiterea de bilete pentru orice produse de transport pe care le furnizează direct sau indirect.	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
SECȚIUNEA 4 PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL Articolul 11 Prelucrarea, accesarea și stocarea datelor cu caracter personal (1) Datele cu caracter personal culese în cadrul activităților unui SIR în scopul efectuării de rezervări sau emiterii de bilete pentru produsele de transport sunt prelucrate doar într-un mod compatibil cu aceste scopuri. În ceea ce privește prelucrarea acestor date, un vânzător de sistem este considerat a fi operator de date în conformitate cu articolul 2 litera (d) din Directiva 95/46/CE.	Capitolul V PRELUCRAREA, ACCESAREA ȘI STOCAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL 28. Datele cu caracter personal culese în cadrul activităților unui SIR în scopul efectuării de rezervări sau emiterii de bilete pentru produsele de transport sunt prelucrate doar într-un mod compatibil cu aceste scopuri. În ceea ce privește prelucrarea acestor date, un vânzător de sistem este considerat a fi operator de date în conformitate cu prevederile Legii nr. 195/2024, privind protecția datelor cu caracter personal.	Compatibil	Lipsă
(2) Datele cu caracter personal sunt prelucrate doar în măsura în care prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte contractantă sau pentru a da curs unor solicitări din partea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract.	29. Datele cu caracter personal sunt prelucrate doar în măsura în care prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte contractantă sau pentru a da curs unor solicitări din partea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract.	Compatibil	Lipsă
(3) În cazul în care este vorba de categorii speciale de date, menționate la articolul 8 din Directiva 95/46/CE, datele	30. În cazul în care este vorba de categorii speciale de date, datele respective sunt prelucrate numai dacă persoana vizată și-a exprimat consimțământul în mod explicit	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
respectiv sunt prelucrate numai dacă persoana vizată și-a exprimat consimțământul în mod explicit în acest scop, acționând în cunoștință de cauză.	în acest scop, în conformitate cu prevederile Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, acționând în cunoștință de cauză.		
(4) Informațiile deținute de vânzătorul de sistem privind rezervările individuale identificabile sunt stocate offline în termen de șaptezeci și două de ore de la finalizarea ultimei etape a rezervării individuale și sunt distruse în interval de trei ani. Accesul la aceste date este permis doar din motive legate de un diferend privind facturarea.	31. Informațiile deținute de vânzătorul de sistem privind rezervările individuale identificabile sunt stocate offline în termen de șaptezeci și două de ore de la finalizarea ultimei etape a rezervării individuale și sunt distruse în interval de trei ani. Accesul la aceste date este permis doar din motive legate de un diferend privind facturarea.	Compatibil	Lipsă
(5) Datele comerciale, datele referitoare la rezervări și la vânzări prezentate de un vânzător de sistem nu conțin niciun element de identificare directă sau indirectă a persoanelor fizice sau, după caz, a organizațiilor sau companiilor pe care le reprezintă.	32. Datele comerciale, datele referitoare la rezervări și la vânzări prezentate de un vânzător de sistem nu conțin niciun element de identificare directă sau indirectă a persoanelor fizice sau, după caz, a organizațiilor sau companiilor pe care le reprezintă.	Compatibil	Lipsă
(6) La cerere, abonatul informează utilizatorul cu privire la numele și adresa vânzătorului de sistem, scopul prelucrării datelor, durata conservării datelor cu caracter personal și mijloacele pe care le are la dispoziție persoana la care se referă datele pentru a-și exercita drepturile de acces la date.	33. La cerere, abonatul informează utilizatorul cu privire la numele și adresa vânzătorului de sistem, scopul prelucrării datelor, durata conservării datelor cu caracter personal și mijloacele pe care le are la dispoziție persoana la care se referă datele pentru a-și exercita drepturile de acces la date.	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
(7) Persoana la care se referă datele are acces gratuit la datele sale cu caracter personal, indiferent dacă acestea sunt stocate de vânzătorul de sistem sau de abonat.	34. Persoana la care se referă datele are acces gratuit la datele sale cu caracter personal, indiferent dacă acestea sunt stocate de vânzătorul de sistem sau de abonat.	Compatibil	Lipsă
(8) Drepturile recunoscute în cadrul prezentului articol sunt complementare și coexistă cu drepturile persoanelor la care se referă datele stabilite prin Directiva 95/46/CE, prin dispozițiile naționale adoptate în temeiul directivei respective, precum și prin dispozițiile acordurilor internaționale la care Comunitatea este parte.	35. Drepturile prevăzute în prezentul Capitol sunt complementare celor din Legea nr. 195/2024 în scopul menționat la pct. 1 - 4.	Compatibil	Lipsă
(9) Dispozițiile prezentului regulament aduc precizări și completări Directivei 95/46/CE în scopurile menționate la articolul 1. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, se aplică definițiile din directiva respectivă. În cazul în care nu se aplică dispozițiile specifice din prezentul articol privind prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul activităților unui SIR, prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor directivei respective, nici dispozițiilor naționale adoptate în temeiul acesteia și nici dispozițiilor acordurilor	36. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, se aplică definițiile din Legea nr. 195/2024. În cazul în care nu se aplică dispozițiile specifice de la prezentul Capitol privind prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul activităților unui SIR, prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor Legii nr. 195/2024, nici dispozițiilor naționale adoptate în temeiul acesteia și nici dispozițiilor acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
internaționale la care Comunitatea este parte.			
(10) În cazul în care un vânzător de sistem operează bazele de date în calități diferite, cum ar fi în calitate de SIR sau de gazdă pentru companiile aeriene, se impune adoptarea de măsuri tehnice și organizatorice pentru a se evita eludarea normelor privind protecția datelor prin interconectarea bazelor de date și pentru a garanta că datele cu caracter personal sunt accesibile numai în scopul specific pentru care au fost culese.	37. În cazul în care un vânzător de sistem operează bazele de date în calități diferite, cum ar fi în calitate de SIR sau de gazdă pentru companiile aeriene, se impune adoptarea de măsuri tehnice și organizatorice pentru a se evita eludarea normelor privind protecția datelor prin interconectarea bazelor de date și pentru a garanta că datele cu caracter personal sunt accesibile numai în scopul specific pentru care au fost culese.	Compatibil	Lipsă
SECȚIUNEA 5 AUDIT Articolul 12 Auditorul și raportul de audit Comisia poate solicita oricărui vânzător de sistem să prezinte un raport de audit independent care să detalieze structura acționariatului și modelul de conducere. Costurile legate de raportul de audit sunt suportate de vânzătorul de sistem.”			Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE
SECȚIUNEA 6 ÎNCĂLCĂRI ȘI SANCTIUNI Articolul 13 Încălcări	.	Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
În cazul în care Comisia, în urma unei plângeri sau din oficiu, constată o încălcare a prezentului regulament, poate solicita printr-o decizie întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi în cauză să înceteze respectiva încălcare. Investigațiile privind o posibilă încălcare a prezentului regulament iau pe deplin în considerare rezultatele oricărei anchete efectuate în temeiul articolele 81 și 82 din tratat.			
Articolul 14 Competențe de investigare Pentru a-și îndeplini sarcinile atribuite prin prezentul regulament, Comisia poate, printr-o simplă cerere sau printr-o decizie, să solicite întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi să-i furnizeze toate informațiile necesare, inclusiv să-i pună la dispoziție rezultatele unor audituri specifice, îndeosebi în privința chestiunilor care se află sub incidența articolelor 4, 7, 10 și 11.		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE
Articolul 15 Amenzi		Incompatibil	

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
(1) Prin decizie, Comisia poate aplica întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi amenzi care nu depășesc 10 % din cifra de afaceri totală a acestora din exercițiul financiar precedent, atunci când constată că acestea au încălcat, cu intenție sau din neglijență, prezentul regulament.			
(2) Prin decizie, Comisia poate aplica întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi amenzi care nu depășesc 1 % din cifra de afaceri totală a acestora din exercițiul financiar precedent, atunci când, cu intenție sau din neglijență, acestea furnizează informații eronate sau incomplete sau nu furnizează informațiile în termenul stabilit, ca răspuns la o solicitare făcută printr-o decizie adoptată în temeiul articolului 14.	-	Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE
(3) La stabilirea valorii amenzilor, se iau în considerare atât gravitatea, cât și durata încălcării.		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE
(4) Amenzile nu au caracter penal.		Compatibil	Lipsă
(5) Curtea de Justiție a Comunităților Europene are competență de jurisdicție deplină în ceea ce privește acțiunile introduse împotriva deciziilor prin care Comisia a stabilit o amendă. Curtea		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
poate anula, reduce sau majora amenda.			
Articolul 16 Proceduri (1) Înaintea luării unei decizii în temeiul articolelor 13 și 15, Comisia transmite întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi în cauză o comunicare privind obiecțiile sale și le oferă posibilitatea de a-și prezenta observațiile în scris și, la cerere, în cadrul unei audieri.		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE
(2) Comisia nu face publice acele informații obținute în temeiul prezentului regulament care, prin natura lor, fac obiectul obligației de păstrare a secretului profesional. Orice persoană care transmite informații Comisiei în temeiul prezentului regulament, trebuie să indice în mod clar elementele considerate confidențiale, cu justificările aferente, și să furnizeze o versiune separată neconfidențială în termenul stabilit de Comisie.		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE
(3) În cazul în care Comisia consideră că, pe baza informațiilor de care dispune, nu există suficiente motive pentru a da curs unei plângeri, aceasta informează reclamantul cu privire la motivele		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
poziției sale și stabilește un termen în care acesta poate să-și prezinte observațiile în scris. În cazul în care reclamantul își prezintă observațiile în termenul stabilit de Comisie iar observațiile sale scrise nu au ca rezultat o modificare a evaluării inițiale a reclamației, Comisia respinge plângerea prin decizie. În situația în care reclamantul nu își prezintă observațiile în termenul stabilit de Comisie, se consideră că plângerea a fost retrasă. În cazul în care Comisia transmite o comunicare privind obiecțiile sale, aceasta furnizează reclamantului o copie a versiunii neconfidențiale și stabilește un termen în care reclamantul își poate prezenta observațiile în scris.			
(4) La cerere, Comisia permite accesul la dosar părților cărora le-a transmis o comunicare privind obiecțiile sale și reclamantului. Accesul se acordă după notificarea comunicării privind obiecțiile. Dreptul de acces la un dosar nu se extinde la secretele de afaceri, la alte informații confidențiale sau la documentele interne ale Comisiei.		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
(5) În cazul în care Comisia consideră că este necesar, aceasta poate audia și alte persoane fizice sau juridice.		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE
SECȚIUNEA 7 DISPOZIȚII FINALE Articolul 17 Abrogare (1) Regulamentul (CEE) nr. 2299/89 se abrogă.		Norme UE neaplicabile	Norme UE neaplicabile
(2) Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.	-	Norme UE neaplicabile	Norme UE neaplicabile
Articolul 18 Revizuire (1) Comisia monitorizează periodic aplicarea prezentului regulament, dacă este necesar cu ajutorul unor audituri specifice, astfel cum se prevede la articolul 14. Comisia examinează în special eficacitatea prezentului regulament în asigurarea nediscriminării și a unei concurențe echitabile pe piața serviciilor SIR.		Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE
(2) Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului, dacă este cazul, un	-	Incompatibil	Norme aplicabile din momentul aderării RM la UE

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
raport privind aplicarea articolului 8 referitor la tratamentul echivalent în țările terțe și propune măsurile adecvate pentru eliminarea condițiilor discriminatorii, inclusiv încheierea sau modificarea acordurilor bilaterale de transport aerian dintre Comunitate și țările terțe.			
(3) Până la 29 martie 2013, Comisia elaborează un raport privind aplicarea prezentului regulament, care evaluează nevoia de a menține, modifica sau abroga prezentul regulament.	-	Norme UE neaplicabile	Norme UE neaplicabile
Articolul 19 Intrarea în vigoare Prezentul regulament intră în vigoare la 29 martie 2009. Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre. Adoptat la Strasbourg, 14 ianuarie 2009.		PHG 3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 01 ianuarie 2028.	Norme UE neaplicabile
ANEXA I NORME APLICABILE AFIȘAJELOR PRINCIPALE			
1. În cazul în care prețurile figurează în cadrul afișajului principal și/sau a ordonării în funcție	1. În cazul în care prețurile figurează în cadrul afișajului principal și/sau a ordonării în funcție de prețuri, acestea	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
de prețuri, acestea trebuie să includă tarifele și toate taxele, impunerile, suprataxele și comisioanele care trebuie achitate transportatorului aerian sau operatorului de transport feroviar, care nu pot fi evitate și care sunt previzibile la momentul când figurează pe afișaj.	trebuie să includă tarifele și toate taxele, impunerile, suprataxele și comisioanele care trebuie achitate transportatorului aerian sau operatorului de transport feroviar, care nu pot fi evitate și care sunt previzibile la momentul când figurează pe afișaj.		
2. În ceea ce privește includerea în cadrul afișajului principal, nu trebuie să existe nicio discriminare între aeroporturile sau gările feroviare care deservește același oraș la constituirea și selectarea produselor de transport între anumite perechi de orașe.	2. În ceea ce privește includerea în cadrul afișajului principal, nu trebuie să existe nicio discriminare între aeroporturile sau gările feroviare care deservește același oraș la constituirea și selectarea produselor de transport între anumite perechi de orașe, dacă acestea există.	Compatibil	Lipsă
3. Zborurile, altele decât serviciile aeriene regulate, trebuie să fie clar identificate. Un consumator are dreptul să beneficieze, la cerere, de un afișaj principal limitat la serviciile regulate sau la cele neperiodice.	3. Zborurile, altele decât serviciile aeriene regulate, trebuie să fie clar identificate. Un consumator are dreptul să beneficieze, la cerere, de un afișaj principal limitat la serviciile regulate sau la cele neperiodice.	Compatibil	Lipsă
4. Zborurile cu escale trebuie clar identificate.	4. Zborurile cu escale trebuie clar identificate.	Compatibil	Lipsă
5. În cazul în care zborurile sunt operate de un transportator aerian altul decât cel indicat prin codul de identificare a transportatorului, operatorul de transport care asigură efectiv zborul trebuie să fie clar identificat. Această cerință se aplică în toate cazurile, cu excepția	5. În cazul în care zborurile sunt operate de un transportator aerian altul decât cel indicat prin codul de identificare a transportatorului, operatorul de transport care asigură efectiv zborul trebuie să fie clar identificat. Această cerință se aplică în toate cazurile, cu excepția aranjamentelor ad-hoc pe termen scurt.	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
aranjamentelor ad-hoc pe termen scurt.			
6. Informațiile privind produsele combinate nu sunt incluse în afișajul principal.	6. Informațiile privind produsele combinate nu sunt incluse în afișajul principal.	Compatibil	Lipsă
7. La alegerea abonatului, opțiunile de călătorie de pe afișajul principal sunt ordonate în funcție de tarife sau în următoarea ordine: (i) opțiuni de călătorie non-stop ordonate în funcție de ora plecării; (ii) toate celelalte opțiuni de călătorie ordonate în funcție de durata totală a călătoriei.	7. La alegerea abonatului, opțiunile de călătorie de pe afișajul principal sunt ordonate în funcție de tarife sau în următoarea ordine: (i) opțiuni de călătorie non-stop ordonate în funcție de ora plecării; (ii) toate celelalte opțiuni de călătorie ordonate în funcție de durata totală a călătoriei.	Compatibil	Lipsă
8. Cu excepția cazului de la punctul 10, nicio opțiune de călătorie nu este afișată mai mult de o dată în orice afișaj principal.	8. Cu excepția cazului de la punctul 10, nicio opțiune de călătorie nu este afișată mai mult de o dată în orice afișaj principal.	Compatibil	Lipsă
9. În cazul în care opțiunile de călătorie sunt ordonate în conformitate cu punctul 7 subpunctele (i) și (ii) și în cazul în care pe SIR sunt oferite servicii feroviare pentru aceeași pereche de orașe, pe primul ecran al afișajului principal trebuie să fie prezentat cel puțin cel mai bine plasat serviciu feroviar sau serviciu aerian-feroviar.	9. În cazul în care opțiunile de călătorie sunt ordonate în conformitate cu punctul 7 subpunctele (i) și (ii) și în cazul în care pe SIR sunt oferite servicii feroviare pentru aceeași pereche de orașe, pe primul ecran al afișajului principal trebuie să fie prezentat cel puțin cel mai bine plasat serviciu feroviar sau serviciu aerian-feroviar.	Compatibil	Lipsă
10. În cazul în care transportatorii aerieni operează în conformitate cu un acord de partajare a codurilor, fiecare dintre transportatorii aerieni în cauză – nu mai mult de doi –	10. În cazul în care transportatorii aerieni operează în conformitate cu un acord de partajare a codurilor, fiecare dintre transportatorii aerieni în cauză – nu mai mult de doi – poate figura separat pe afișaj	Compatibil	Lipsă

6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observațiile
poate figura separat pe afișaj cu codul său de identificare individual. În cazul în care sunt implicați mai mult de doi transportatori aerieni, transportatorul care asigură în mod efectiv zborul îi desemnează pe cei doi transportatori.	cu codul său de identificare individual. În cazul în care sunt implicați mai mult de doi transportatori aerieni, transportatorul care asigură în mod efectiv zborul îi desemnează pe cei doi transportatori.		
ANEXA II TABEL DE CORESPONDENȚĂ			

Nr. 08 - 4081 din 31.07.2026

Cancelaria de Stat

Prin prezenta, în conformitate cu pct. 197 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, remitem pentru înregistrare **proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind codul de conduită în utilizarea sistemelor informatizate de rezervare în transportul aerian**, care urmează a fi examinat în cadrul următoarei ședințe a Secretarilor generali.

CERERE privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind codul de conduită în utilizarea sistemelor informatizate de rezervare în transportul aerian.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
3.	Justificarea depunerii cererii (<i>indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului</i>)	Proiectul este elaborat în scopul transpunerii Regulamentului (CE) nr. 80/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind un cod de conduită pentru sistemele informatizate de rezervare (CELEX: 32009R0080), în temeiul obligațiilor de armonizare a cadrului normativ național cu acquis-ul UE în domeniul aviației civile, conform Acordului de Asociere RM–UE și Acordului privind Spațiul Aerian Comun (ASAC).
3 ¹ .	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	– Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la UE 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, Cluster 4, Capitolul 14 „Politica de transport”, subcapitolul „Transport aerian”, Anexa A, acțiunea nr. 185; – Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun (ASAC), Capitolul C „Siguranța Aeronautică”.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	<u>Avizare:</u> 1. Ministerul Finanțelor; 2. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (inclusiv Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor

		Nealimentare și Protecția Consumatorilor și Oficiul Național al Turismului); 3. Ministerului Culturii; 4. Consiliul Concurenței; 5. Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; 6. Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi <u>Expertizare:</u> - Centrul de Armonizare a Legislației;
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare.
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Alina ALI-HIBBI – Consultant principal, Direcția politici în domeniul transportului aerian; Tel. 022 250 670; E-mail: alina.ali-hibbi@midr.gov.md
7.	Anexe	1. Proiectul hotărârii de Guvern – 8 file; 2. Nota de fundamentare – 5 file; 3. Tabelul de concordanță Reg. (UE) nr. 80/2009 - 30 file;
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

**Viceprim-ministru,
ministru**

Vladimir BOLEA